

**UCHWAŁA NR LXIII/538/2023
RADY MIEJSKIEJ W DARŁOWIE**

z dnia 17 maja 2023 r.

**w sprawie przyjęcia "Sprawozdania z realizacji w 2022 roku zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu
pieczy zastępczej"**

Na podstawie 18 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447, poz. 1700 i poz. 2140 oraz Dz. U. z 2023 r. poz. 403) Rada Miejska w Darłowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Sprawozdanie z realizacji w 2022 roku zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej" stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Darłowie

Czesław Woźniak

Sprawozdanie z realizacji w 2022 roku zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy szereg zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, m. innymi:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego (światlicey),
- 3) praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w tym poprzez zapewnienie wsparcia i pomocy asystenta rodziny lub rodziny wspierającej,
- 4) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej
- 5) współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych,

W dniu 22 września 2020 r. Rada Miejska w Darłowie przyjęła uchwałą Program Wspierania Rodziny w Mieście Darłowo na lata 2020-2022.

Program zakłada realizację różnorodnych działań przez wiele instytucji, organizacji i innych jednostek m. innymi: MOPS, Urząd Miejski, szkoły, Bibliotekę, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Dom Dziecka, przedszkola, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Policję, Zespół Interdyscyplinarny itd., których działania dają możliwość komplementarnego wsparcia dla rodzin bezradnych lub marginalizowanych w zakresie rozwiązywania ich życiowych problemów.

Sprawozdanie z realizacji Programu przedstawione zostanie odrębnie.

Jednym z działań w zakresie pomocy rodzinom, a w szczególności dzieciom jest działalność placówki wsparcia dziennego – światlicey.

Miejska Światlica Środowiskowa „Bezpieczna Przystań” znajdująca się w budynku Szkoły Podstawowej nr 3 im Króla Eryka Pomorskiego przy ulicy Franciszkańskiej 2, funkcjonuje jako placówka wsparcia dziennego w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 10 - 18. W dni wolne od nauki placówka czynna jest w godzinach od 8 -16. Praca z dziećmi prowadzona jest w czterech grupach wychowawczych.

Do Miejskiej Światlicey Środowiskowej „Bezpieczna Przystań” w 2022 r. uczęszczało łącznie 41 dzieci. Podopieczni Światlicey to uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 im. Króla Eryka Pomorskiego w Darłowie oraz Społecznej Szkoły Podstawowej im. Lotników Morskich STO w DarłóWKu. Średnia osób uczęszczających na światlicę wynosiła 13.

Do światlicey dzieci rekrutowane były na wniosek sądu, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych oraz rodziców lub opiekunów prawnych, którzy to wyrazili pisemną zgodę na udział ich dzieci w zajęciach. Każde dziecko uczęszczające na zajęcia do Światlicey mogło skorzystać z jednego posiłku dziennie dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania dziecka w placówce.

W świetlicy prowadzona była dokumentacja według standardów obowiązujących w publicznych placówkach wsparcia dziennego tzn. dziennik zajęć zawierający wykaz wychowanków, dane adresowe wychowanków, tematy prowadzonych zajęć, zapisy działań prowadzonych przez placówkę, odnotowywaną frekwencję podczas zajęć, Roczny Plan Pracy placówki z określeniem miesięcy, regulamin organizacyjny świetlicy, protokoły z posiedzeń stałego zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce oraz kartę zgłoszenia dziecka do świetlicy i indywidualną kartę pobytu dziecka w świetlicy.

W 2022 roku współpraca z jednostkami działającymi w naszym mieście oparta była głównie o jednostki nadzorujące pracę świetlicy tj. Urząd Miejski w Darłowie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie, a także o Szkołę Podstawową nr 3 w Darłowie i Darłowski Ośrodek Kultury.

Głównym zadaniem placówki było wsparcie rodziny w zakresie szeroko pojętej pomocy wychowawczej, pedagogicznej, psychologicznej i socjalnej. Zajęcia w Świetlicy dobywały się według Roczego Planu Pracy.

W trakcie roku szkolnego dzieci w Świetlicy mogły korzystać z pomocy dydaktycznej wychowawców mającą na celu kompensację braków w nauce. Powrót do nauczania stacjonarnego, po tak długim okresie kształcenia na odległość, okazał się trudnym wyzwaniem dla wychowawców pracujących w świetlicy. Potrzebna była intensyfikacja działań mających na celu podniesienie kondycji psychicznej wychowanków placówki, zbudowanie dobrych relacji i ponowną integrację grupy świetlicowej, a także pomoc w adaptacji do rytmu nauki stacjonarnej.

Wychowawcy pomagali im w odrabianiu zadań domowych, w nadrabianiu zaległości w nauce, utrwaleniu poszczególnych partii materiałów. Pomoc w nauce, jaką otrzymywały dzieci w placówce sprawiała, że podopieczni mieli możliwość poszerzenia wiedzy i otrzymania pozytywnych ocen. W dalszym ciągu podczas pobytu w placówce wychowankowie oceniani byli poprzez kolorowe kropki różnicujące zachowanie wychowanka w danym dniu. Wszystkie informacje dotyczące działalności świetlicy zamieszczane są regularnie na naszym profilu na portalu społecznościowym

Jako placówka wsparcia dziennego wychowawcy świetlicy starali się zapewnić różnorodność zajęć w czasie wolnym, tak by podopieczni zdobyli nowe, przydatne umiejętności oraz utrwalili już te posiadane. Podczas zajęć wychowawcy szczególną uwagę zwracali na budowanie spójności grupy świetlicowej oraz stymulację rozwoju kompetencji interpersonalnych, nazywania, wyrażania i rozumienia emocji przez dzieci.

Dzięki udziałowi w zajęciach artystycznych wychowankowie wykonali piękne ozdoby rękodzielnicze oraz zdobyli wiedzę praktyczną i teoretyczną na temat różnych form i metod wykorzystywanych do tworzenia prac tj. decoupage, scrapbooking, vintage czy mix-media. Z okazji Dnia Babci i Dziadka dzieci na świetlicy wykonały serca oraz kubeczki z podkładkami dla swoich babć i dziadków. Wiosnę powitali zajęciami podczas których podopieczni świetlicy stworzyli skarbonki w kształcie domków stylem Vintage. Z okazji dnia mamy wychowankowie przygotowali na świetlicy piękne zegary wykonane metodą decoupage. Z okazji Dnia Ojca natomiast Mix mediowe pudełeczka. Na rozpoczęcie jesieni natomiast nowe mix-mediowe wazony w kolorach jesieni.

W świetlicy funkcjonuje Klub Wolontariatu, który 4 grudnia podczas XIV Darłowskiej Laponii Świętego Mikołaja prezentował wykonane własnoręcznie ozdoby i kartki świąteczne. 8 grudnia 2022 r., siedzibę świetlicy odwiedzili uczniowie Szkoły Morskiej w Darłowie, którzy z okazji Mikołajek obdarowali wychowanków prezentami. W dniu 22 grudnia po dwuletniej przerwie odbyło się w świetlicy spotkanie wigilijne.

W ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł 2022 pod hasłem „W poszukiwaniu szczęścia” prowadzone były zajęcia, w których skupiano się na budowaniu kompetencji

radzenia sobie z problemami oraz wspierania umiejętności dotyczących wyzwalania pozytywnych emocji. Celem tych zajęć było budowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, które powodują ryzyko pojawienia się zachowań agresywnych i autodestrukcyjnych np. sięgania po alkohol, dopalacze, papierosy oraz wyzwalanie pozytywnych emocji, czyli niwelowanie szkód psychicznych związanych z ograniczeniami nałożonymi w związku z pandemią, a także nabywanie umiejętności budowania poczucia własnej wartości u dzieci i młodzieży. Kontynuowano również kampanię „Nie czas na nudę!”, która miała za zadanie wspierać wychowanków w ponownym odnajdywaniu się w realnym świecie i w powrocie do równowagi. Zajęcia te miały na celu wyzwalanie pozytywnych emocji, czyli niwelowanie szkód psychicznych związanych z ograniczeniami nałożonymi w związku z pandemią, nabywanie umiejętności zagospodarowania wolnego czasu oraz ograniczenie podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych (agresywnych i autodestrukcyjnych) będących wynikiem izolacji społecznej (rówieśniczej) np. sięgania po alkohol, dopalacze, papierosy.

Prowadzono również zajęcia mające na celu ochronę uczniów przed przemocą rówieśniczą i cyberprzemocą. Zajęcia profilaktyczne „SMART – to znaczy mądrze!”, które miały na celu przekazanie dzieciom podstawowej wiedzy na temat zagadnień związanych ze smartfonem i korzystaniem z internetu, a przede wszystkim wzmacnianie nawyku odpowiedzialnego korzystania z technologii cyfrowych: kiedy, gdzie i jak często. Podczas zajęć na temat bezpiecznego korzystania z sieci wykorzystano także grę planszową „Piekło Internetu” realizowaną przez uczniów koszalińskiego liceum w ramach olimpiady „Zwolnieni z Teorii”. Gra ta miała na celu uświadomienie podopiecznych świetlicy w tematyce cyberprzemocy. Przedstawiła genezę, konsekwencje prawne oraz sposoby przeciwdziałania przemocy wirtualnej.

Zajęcia socjoterapeutyczne oparte o grę karcianą „Integro”, która przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży powyżej 10 roku życia. Podczas tej gry uczestnicy uczą się komunikacji, kontaktu z własnymi emocjami, empatii poprzez rozmowę i wspólne spędzanie czasu. Doświadczenie zdobyte w trakcie gry pozytywnie wpływa na rozwój umiejętności rozwiązywania konfliktów, uczy tolerancji i szacunku dla siebie i innych. Gra rozwija umiejętności poznawcze, intelektualne, integruje grupę oraz stanowi formę oddziaływań socjoterapeutycznych.

Zajęcia prozdrowotne organizowane były w formie pogadarek i miały na celu uświadomienie dzieciom potrzebę wyrabiania nawyku dbania o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny, a szczególnie zachęcanie do dezynfekcji i częstego mycia rąk.

W dniach od 27 lipca do 5 sierpnia 2022 r. 21 podopiecznych świetlicy wyjechało na kolonie letnią do Białego Dunajca. Wychowankowie korzystając z kolonii z programem profilaktycznym mieli możliwość w sposób bezpieczny, atrakcyjny i aktywny spędzić wakacje. Uczestnicy kolonii poznali najważniejsze wydarzenia z historii regionu, przyrodę oraz tradycje i lokalną kulturę. Koloniści przebywali w ośrodku wypoczynkowym, wyposażonym w pokoje 2 – 5 osobowe z łazienkami. Do użytku kolonistów była duża stołówka, świetlica, a na terenie ogrodzonej posesji znajdowało się miejsce do gier i zabaw oraz miejsce do zorganizowania grilla lub ogniska. W trakcie wypoczynku realizowany był program wychowawczy ukierunkowany na profilaktykę uzależnień i promocję zdrowego stylu życia. Dodatkowo w programie było zwiedzanie Doliny Kościeliskiej, spacer po zakopiańskich Krupówkach, odwiedzenie kompleksu skoczni narciarskich, bazy TOPR, Morskiego Oka oraz Wodogrzmotów Mickiewicza. Nie mogło zabraknąć również spotkania z góralem w „Izbie Regionalnej” oraz wodnych zabaw w aquaparku. Do tego liczne zajęcia rekreacyjno – sportowe, gry, zabawy i ogniska sprawiły, że nawet w czasie brzydkiej pogody nikt się nudził.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Miejskiej Świetlicy Środowiskowej w Darłowie „Bezpieczna Przystań” (rozdz. II, pkt.4) w okresie wakacji letnich zajęcia realizowane były w formie półkolonii. W zajęciach brały udział łącznie 68 dzieci w wieku 7-12 lat, z terenu miasta Darłowo, które wcześniej zostały zapisane się na listę i podzielone zostały na 17 osobowe turnusy. Wakacyjne zajęcia odbywały się wg dwutygodniowego schematu. Podczas zajęć dzieci poznały zasady bezpieczeństwa podczas zabawy nad wodą, w górach, w mieście, w domu. Poznały także wybrane znaki ostrzegawcze, z jakimi może się spotkać podczas wakacji, numery alarmowe oraz utrwaliły wiedzę dotyczącą przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas wakacji. Podczas zajęć artystycznych podopieczni półkolonii wykonywali wieszaki i zegary metodą decoupage, teczki z motywem Harrego Pottera metodą scrapbooking. Zajęcia miały na celu usprawnianie koordynacji wzrokowo – ruchowej, także doskonalenie praktycznych umiejętności rękodzielniczych.

Podczas wakacyjnych zajęć zwracano szczególną uwagę na wskazanie podopiecznym alternatywnego i aktywnego sposobu na spędzenie wolnego czasu. W czasie turnusu podopieczni mieli możliwość korzystania z boiska szkolnego, placu zabaw oraz gier terenowych i zabaw świetlicowych tj.: piłkarzyki, cymbergaj, kalambury i gry planszowe. Podczas zajęć w Parku Linowym „Nad Bałtykiem” uczestnicy półkolonii w sposób atrakcyjny rozwijali swoje zdolności ruchowe, pokonywali strach i własne słabości. Niewątpliwą atrakcją wakacyjnego wypoczynku były wyjazdy do Parku Trampolin Jump2Sky w Słupsku. Podczas wyjazdów dzieci poznały zasady bezpiecznego podróżowania w autokarze, a pobyt dzieci w parku trampolin pozwolił w sposób atrakcyjny spędzić czas wolny i rozwinąć zdolności ruchowe. Udział w zajęciach pomógł w integracji grupy, a rywalizacja i ruch na świeżym powietrzu pozwoliły oderwać się od wirtualnego świata.

W 2022 r. w celu pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej Ośrodek zatrudnił 2 asystentów rodziny, którzy prowadzili pracę łącznie z **18** rodzinami.

Do zadań asystenta rodziny należy wsparcie psychiczno-emocjonalne, doradcze, mediacyjne, wychowawcze, aktywizujące rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie pokonywała trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowywania dzieci. Działania asystenta i rodziny zmierzają do usamodzielnienia rodziny i pozostawienia dzieci w rodzinie, w środowisku zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój. Ponadto asystent rodziny pracuje z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w celu powrotu dzieci do tych rodzin.

Po zakończeniu pracy asystenta z rodziną oraz w przypadkach rodzin zagrożonych kryzyse lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, prowadzony jest monitoring sytuacji dzieci w tych rodzinach przez pracowników socjalnych. W roku 2022 zatrudniono psychologa i terapeutę rodzinnego, specjaliści cieszyli się dużym zainteresowaniem wśród rodzin zmagających się z problemami. Z pomocy specjalistów skorzystało 60 osób. Ponadto Zastępca Kierownika MOPS Darłowo wraz z terapeutą są autorami projektu socjalnego p.t. „Rodzicielstwa można się nauczyć” celem projektu jest poprawa jakości pracy asystentów rodziny poprzez ocenę zakresu umiejętności i kompetencji rodzicielskich rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Zgodnie z art. 191 cyt. wyżej ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w wysokości:

- 1) 10% wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków w drugim roku,

3) 50% w trzecim i następnych latach.

W 2022 r. w pieczy zastępczej umieszczono 6 dzieci z terenu miasta, natomiast 2 dzieci opuściło pieczę zastępczą (usamodzielnienie), a 1 małoletni powrócił do rodziny biologicznej na mocy postanowienia Sądu w związku z przywróceniem władzy rodzicielskiej rodzicom.

Na koniec grudnia 2022 roku w różnych formach pieczy zastępczej przebywało **30** dzieci z terenu miasta.

W 2022 r. MOPS pokrywał wydatki na opiekę i wychowanie za **33** dzieci, w tym za **5** dzieci umieszczonych w Domu Dziecka w Darłowie, **6** w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Sławnie, oraz 22 w rodzinach zastępczych. Koszt utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w 2022 r. wyniósł **538.788,40** zł., z czego 128.169,91 zł w rodzinach zastępczych oraz 410.618,49 zł w placówkach op.-wychowawczych .

Informacyjnie – średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie powiatu sławieńskiego ustalone zarządzeniem Starosty Sławieńskiego wynosiły od marca 2022 roku:

- w Domu Dziecka nr 1 im. Janusza Korczaka w Darłowie – 7.042,30 zł.
- w Domu Dziecka nr 2 im. Janusza Korczaka w Darłowie – 7.042,30 zł.
- w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1 w Sławnie – 7.311,60 zł.
- w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 2 w Sławnie – 7.311,60 zł.

Na terenie miasta brak jest tzw. rodzin wspierających z uwagi na brak chętnych pomimo apelu MOPS w tej sprawie.

B.P.